

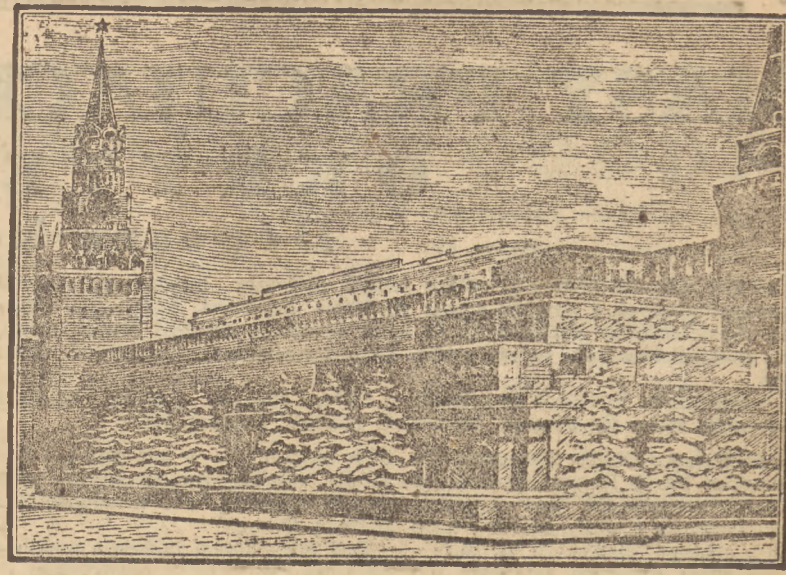
GŁOS LUDU

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK V WARSZAWA — PIĄTEK, 3 WRZEŚNIA 1948 R. 243 (1346)

W numerze:

MASY PRACUJĄCE CAŁEGO ŚWIATA OKRYTE ŻALOBĄ. Kondolencje z całego świata — str. 2.
ZESPOŁOWA PRACA MURARZY PRZYSPIESZA OD BUDOWĘ WARSZAWY — str. 3.
„TA KSIĄŻKA POZOSTANIE W LITERATURZE” — Pamiętniki Lucjana Rudnickiego „Stare i nowe” — str. 3.

Trumna ze zwłokami tow. Andrzeja Żdanowa pochowana została pod murami Kremłu, które widoczne są na rysunku. Na pierwszym planie Mauzoleum Lenina.

DELEGACJA KCPPR na pogrzeb A. Żdanowa

Na pogrzeb tow. Andrzeja Żdanowa udała się specjalna delegacja KC PPR w osobach tow. Aleksandra Zawadzkiego, członka Biura Politycznego KC PPR oraz członków KC PPR tow. tow. gen. Fr. Jóźwiaka-Witolda, J. Albrechta i H. Sześcińska, wiceprzewodniczącego KCZZ.

MOSKWA, 2.9. (PAP) Delegacja KC PPR przybyła do Moskwy na pogrzeb tow. A. Żdanowa, złożyła na trumnie zmarłego wieniec w imieniu KC PPR. Ambasador R. P. w Moskwie, Marian Naszkowski, złożył w sali kolumnowej, gdzie wystawione zostały zwłoki Zmarłego — wieniec w imieniu Ambasady R. P.

posiedzenie prezydium Akademii Nauk na którym obecni byli najwybitniejsi uczeni radzieccy.

Ministerstwo spraw zagranicznych ZSRR stwierdza w swym nekrologu, że ofiarą pracy Andrzeja Żdanowa dla dobra ojczyzny radzieckiej będzie natchnieniem wszystkich pracowników radzieckiej dyplomacji w walce o dalsze umocnienie potęgi państwa radzieckiego, o konsolidację międzynarodowego frontu antyimperialistycznego, o pokój demokratyczny i o współpracę między narodami.

SCHUMAN TWORZY RZĄD antyludowy

PARYŻ, 2.9. (PAP) — Desygnowany premier Schuman został przyjęty w czwartek po południu na nowej audyencji przez prezydenta Auriola. Do godziny 22 skład nowego gabinetu nie był jeszcze znany.

Według przypuszczeń korespondenta dyplomatycznego agencji France Presse, rząd Schumana ma obejmować 12 ministrów i kilka podsekretariów stanu. Rozdział tek ma być następujący:
Schuman — premier i minister finansów,
Marie — minister spraw zagranicznych,
Delbos — minister oświaty wzgl. spraw wewnętrznych,
Pflimlin — minister przemysłu i handlu oraz rolnictwa,
Rene Mayer — minister obrony narodowej,

Floret — minister spraw zamorskich,
Coty — minister odbudowy,
Roclore — minister zdrowia.

Korespondent nie wymienia nazwisk pozostałych kandydatów rządu Schumana.

SOCJALIŚCI FRANCUSCY PRÓBUJĄ KURACJI OPOZYCYJNEJ

Głównym powodem opóźnienia formowania gabinetu przez Schumana było stanowisko socjalistów. Nie zgodził się oni na plan Schumana w kwestii rozwiązania problemów cen i plac. W czwartek w południe socjaliści wypowiedzieli się ostatecznie za nie braniem udziału w rządzie. W tych warunkach uważa się, że Schu-

man utworzy rząd złożony wyłącznie z ludowych republikanów i radykałów.

PARYŻ, 2.9. (PAP) — Jak doniosła w czwartek po południu agencja France Presse, Robert Schuman, mimo odmowy SFIO udziału w rządzie, postanowił utworzyć swój gabinet jeszcze w ciągu tego samego dnia.

Frakcja parlamentarna SFIO zmuszona mimo wszystko do liczenia się z nastrojami mas pracujących, nie zaakceptowała dotychczas programu gospodarczego Schumana, jako zbyt podobnego do planu Reynaud, który stał się bezpośrednią przyczyną upadku rządu Marie.

Staje się coraz bardziej oczywiste, że polityka, jaką projektuje Schuman, nastąpi na zdecydowany opór ze strony związków zawodowych, nie wyłączając Forcé Ouvrière i związków katolickich. Generałna Konfederacja Pracy domaga się ustalenia minimalnych plac na poziomie 13.500 franków miesięcznie, a Forcé Ouvrière ustaliła to minimum na 13.250 franków. Obecne minimum plac wynosi 10.500 franków miesięcznie.

NOWA FALA STRAJKÓW

PARYŻ, 2.9. (PAP) — Przez całą Francję przechodzi nowa fala strajków. Proklamowany na czwartek przez CGT strajk w przemyśle włókienniczym rozszerzył się znacząco w Roubaix (północna Francja), obejmując już około 20 tysięcy robotników. Równocześnie wybuchł strajk w Marsylii, który sparaliżował całkowicie ruch w tamtejszym porcie. Przerwała pracę robotnicy huty szkła w Tourcoffe.

Strajk w wielkich zakładach Creusot trwa. W Clermont Ferrand nie przystąpili do pracy robotnicy fabryki opon. W mieście tym zastrajkowali również tramwajarze.

W czwartek przerwała pracę część zakładów górniczych w kopalniach północnego zagłębia węglowego. Strajk rozszerzył się również na Kersyke, gdzie przerwała m. in. pracę kolejjarze.

Wydobyć węgiel w sierpniu br.

Polski przemysł węglowy wydobyl w sierpniu br. 6.017.581 ton węgla kamiennego, wykonując 101,1 proc. planu produkcyjnego.

Na pierwszym miejscu pod względem przekroczenia planu znalazło się Zjednoczenie Rybnickie (106,8%), drugie miejscem zajęło Zjednoczenie Chorzowskie (109,7%), dalej idąc Rudzkie (104,4%), Gliwickie (103,3%), Bytomskie (103,3%), Dąbrowskie (102,1%), Katowickie (101,4%). Wydajność na robotnika-dniówką — wyniosła w sierpniu 1272 kg, podnosząc się w stosunku do lipca o 2 kg.

Pierwsze miejsce pod względem wydajności zajęło Chorzowskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego, dalej kolejno Katowickie, Rudzkie, Bytomskie, Rybnickie i Gliwickie.

Plan salomunku węgla wykonano w 104,2 proc., przy czym na pierwszym miejscu znalazło się Zjednoczenie Bytomskie, na następnym Gliwickie, Rybnickie i Chorzowskie.

KOLEJNE POSIEDZENIE sojuszników gubernatorów w Berlinie

BERLIN, 2.9. (PAP) W gmachu Sojuszników Rady Kontroli w Berlinie odbyło się w czwartek trzecie posiedzenie gubernatorów czterech mocarstw okupacyjnych w Niemczech. Posiedzenie trwało od godziny 15.00 do 18.45.

Po konferencji, ze strony amerykańskiej i angielskiej opublikowano oficjalny komunikat, stwierdzający, że posiedzenia czterech gubernatorów będą kontynuowane, przy czym najbliższe nastąpi w piątek.

Władze zarządu miejskiego Berlina zwróciły się do czterech gubernatorów z prośbą o wysłuchanie przedstawicieli Berlina na jednym z posiedzeń. Odnosne pisma wręczone sojusznicyzmi oficerom łącznikowym, przydzielonym do zarządu miejskiego.

Wiele rodzin robotniczych dzielnic Londynu nie odebrało dotychczas swych przydziałów węgla na zimę na skutek braku pieniędzy, pomimo wiełokrotnych napomnień ze strony władz rozdzielczych.

Kryzys gospodarczy w W. Brytanii Skutki polityki imperialistycznej

LONDYN, 2.9. (PAP) Decyzje gabinetu brytyjskiego w sprawie zwolnienia tempa demobilizacji wywołały duże niezadowolenie opinii publicznej.

W kołach politycznych panuje przekonanie, że decyzja ta napotyka na duży opór w Izbie Gmin. W Londynie nie ukrywa się, że decyzja rządu została powzięta w związku z sytuacją na Bliskim Wschodzie i wybuchem powstań ludowych w południowo-wschodniej Azji.

„Daily Worker” zaznacza, że w wyniku błędnej polityki zagranicznej rządu utrzymuje się pod bronią prawie półtoramilionowa armia, aby tu mieć powstania ludowe w Azji i bronić interesów plantatorów kolonialnych. Równocześnie przemysł brytyj-

ski cierpi na brak rąk roboczych, co wpływa na pogłębienie kryzysu gospodarczego.

ZUBOŻENIE SZEROKICH MAS SPOŁECZEŃSTWA

LONDYN, 2.9. (PAP) Zubożenie szerokich mas społeczeństwa angielskiego ujawnia się coraz bardziej. Ostatnio zwraca uwagę fakt, że w sklepach towarowych i sklepach londyńskich gromadzą się coraz większe stopy racjonowanych towarów, na które nie ma nabywców.

Wiele rodzin robotniczych dzielnic Londynu nie odebrało dotychczas swych przydziałów węgla na zimę na skutek braku pieniędzy, pomimo wiełokrotnych napomnień ze strony władz rozdzielczych.

Rezultaty „pomocy” marshallowskiej

SZWECJI GROZI KRYZYS

SZTOKHOLM, 2.9. (PAP) Szef pomocy marshallowskiej dla Szwecji, pik J. Haskell, w towarzystwie ambasadora USA Mathewa przybył samolotem do Sundsvall, celem zapoznania się z przemysłem na północ Szwecji. Po zwiedzeniu okręgu Sundsvall, gdzie znajdują się główne fabryki celulozy, Amerykanie udają się dalej na północ do złóż rudy żelaznej w Kirunie.

SZTOKHOLM, 2.9. (PAP) „Finans Tidningen” organ sfer finansowych zapowiada, iż na skutek ograniczenia importu dolarowego oraz innych trudności importowych, należy się w najbliższym czasie liczyć z ograniczeniem produkcji. Sytuacja w przemyśle maszynowym jest bardzo poważna, albowiem przemysł szwedzki nie posiada zapasów maszyn, ani części wymiennych i skazany jest

wyłącznie na import. Również z braku dolarów import surowców i półfabrykatów został ograniczony.

Specjalnie groźna sytuacja panuje w stoczniach szwedzkich, pracujących przede wszystkim dla Norwegii, która nie jest obecnie w stanie finansować budowy statków. Ograniczenie produkcji stoczni musi spowodować bezrobocie wśród pracowników.

„Finans Tidningen” przewiduje kryzys w przemyśle stoczni, samochodowym, chemicznym, gumowym itd. Kryzys ten pozostaje w związku z ograniczeniem spowodowanymi przez plan Marshalla.

SZTOKHOLM, 2.9. (PAP) Z dniem 1 września w Szwecji podrożały ją o 0,20 koron za kilogram. W najbliższym czasie oczekiwana jest wyższa cen mąki, chleba i kasz.

MOSKWA, 2.9. (PAP) — Dnia 1 września 1948 r. o godz. 5 wieczorem niezliczone tłumy mieszkańców Moskwy zebrały się przed Białoruskim Dworcem z kierownikami partii i rządu radzieckiego, Mołotowem, Berią, Woroszyłowem, Malenkowem i innymi na czele w oczekiwaniu przybycia pociągu wiozącego zwłoki Andrzeja Żdanowa.

Wśród dźwięków marsza żałobnego Mołotow, Beria, Kaganowicz, Wozniesieński, Szkiariłow, Susłow wynoszą trumnę ze zwłokami Zmarłego i ustawiają ją na lawecie działa artyleryjskiego.

Kondukt pogrzebowy skierował się do Pałacu Związków Zawodowych. Za trumną postępowali przywódcy Partii Komunistycznej i przedstawiciele rządu radzieckiego oraz setki tysięcy mieszkańców Moskwy.

200 TYS. LUDZI ZŁOŻYŁO HOŁD ZMARŁEMU

Trumna ustawiona została w sali kolumnowej Pałacu Związków Zawodowych. Od 6 godziny wieczorem przez całą noc do 5 nad ranem nie kończącym się potokiem szli do sali kolumnowej przedstawiciele moskiewskich fabryk i zakładów przemysłowych, instytucji naukowych, szły delegacje republik radzieckich oraz przedstawiciele największych miast ZSRR.

Przed katafalkiem defiluje nie kończący się szereg robotników, chłopów, inteligentów. Katafalk tonie w powodzi kwiatów i wieńców od Centralnego Komitetu Wszechzwiązkowej Partii Komunistycznej ZSRR, Rady Ministrów ZSRR, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR, od rządów i KC partii komunistycznych poszczególnych republik radzieckich itd.

Z MYŚLĄ O MŁODZIEŻY

Wchodzimy w nowy rok szkolny, mając za sobą poważne osiągnięcia w odbudowie i rozbudowie szkolnictwa, ale jeszcze większe zadania przed sobą.

Jak wielki musiał być wysiłek państwa dla dzwignięcia szkolnictwa z ruin, w jakiej się znalazło w wyniku wojny, świadczy najlepiej cyfra 7.821 zniszczonych budynków szkolnych. Świadczą o tym z drugiej strony cyfry uruchomionych szkół. I tak gdy w roku szkolnym 1944/45, jeśli chodzi o szkolnictwo powszechne, było 14.922 czynnych budynków szkolnych, to już w roku szkolnym 1946/47 ilość ich wyrażała się cyfrą 20.137. Najlepszym wyrazem troski naszego państwa ludowego o rozwój szkolnictwa jest budżet państwowy Polski, który przewiduje 27,8% wydatków na oświatę.

Niepodobna także nie wspomnieć o zasadniczej przemianie, jakiej uległ nasz system oświatowy. Szeroko otwarto się wrota do nauki dla młodzieży robotniczej i chłopskiej. Wystarczy stwierdzić, że na naszych wyższych uczelniach, gdzie przed wojną było zaledwie 5% dzieci robotników i 9% dzieci biednych i średnich chłopów, dziś młodzież robotniczo-chłopska stanowi ponad połowę studujących. Wystarczy przypomnieć o naszych wielkich osiągnięciach w dziedzinie szkolenia zawodowego, które ogarnęło ok. 210 tys. studujących.

Osiągnęliśmy znaczne sukcesy na polu podniesienia wykształcenia zawodowego nauczycieli, do czego przyczyniło się uruchomienie całej szereg kursów, seminariów itd. Nastąpiły także głębokie przemiany ideowe wśród rzesz nauczycielskich. Zdecydowaną przewagę wśród tych rzesz zdobył sobie światopogląd prawdziwie demokratyczny, zgodny z nurtem ideowym, jakim płynie życie w nowej ludowej Polsce.

Wszystko to stworzyło podstawę pod dalszy rozwój szkolnictwa polskiego nie tylko w kierunku jego rozbudowy — podniesienia poziomu naukowego — upowszechnienia, ale także w kierunku pogłębienia jego treści ideowej. Wszystko to sprawia, że star tujemy do nowego roku szkolnego w o wiele lepszych warunkach niż w latach ubiegłych.

Nie mniej potrzebny jest dalszy wielki wysiłek. Nadchodzący rok szkolny winien stać się poważnym krokiem naprzód na drodze do całkowitego upowszechnienia szkoły 7-klasowej i umasowienia wykształcenia średniego — ogólnokształcącego i zawodowego. Będzie stał ten rok pod znakiem dalszego podnoszenia poziomu nauczania i wzmocnienia dyscypliny pracy.

Z otuchą patrzymy na tysiączne rzesze młodzieży, która rozpoczęła rok szkolny. Wierzymy, że nie zawiedzie ona nasza wielka idea, jaki wkłada państwo ludowe i nauczycielstwo polskie w rozwój polskiego szkolnictwa.

200 tysięcy ludzi złożyło hołd człowieku działaczowi Partii Komunistycznej wielkiemu bojownikowi o trwałą pokój i zwycięstwo komunizmu.

GENERALISSIMUS STALIN, CZŁONKOWIE CKWK(b) I RZĄDU PEŁNIĄ WARTĘ HONOROWĄ

Warta u trumny zmienia się co 5 minut. Pełnią ją wybitni przedstawiciele Partii Komunistycznej i Rządu Radzieckiego. Wieczorem przybył do sali kolumnowej Generalissimus Stalin, który pełnił wartę honorową wraz z Mołotowem, Berią, Malenkowem, Mikojańcem, Kaganowiczem, Wozniesieńskim i Popowem.

DELEGACJA POLSKA U TRUMNY

O godz. 4 zamknięty został dostęp do sali kolumnowej. Jako jedna z ostatnich pełniła wartę honorową u trumny Żdanowa delegacja KC PPR w osobach: Zawadzkiego, Albrechta, Witolda, przedstawicieli KC ZZ Sześcińska, ambasadora RP w Moskwie Mariana Naszkowskiego i attache wojskowego RP w Moskwie gen. dywizji Prus-Więckowskiego.

KONDUKT POGRZEBOWY

O godz. 5.40 z Pałacu Związków Zawodowych wyruszył kondukt pogrzebowy. Zaprzężona w czarne konie laweta wiozła spowitą w szkarłatną trumnę ze zwłokami Andrzeja Żdanowa.

Za trumną postępowali: Generalissimus Stalin, Mołotow, Beria, Malenkow, Woroszyłow, Mikojań, Kaganowicz i inni członkowie biura politycznego, członkowie CK Wszechzwiązkowej Partii Komunistycznej ZSRR, marszałkowie Związku Radzieckiego, rodzina zmarłego. Wśród

szpaleru wojska garnizonu moskiewskiego kondukt wkroczył na Plac Czerwony przed Kremlem, gdzie zebrały się 100-tysięczne masy przedstawicieli moskiewskich fabryk, przedsiębiorstw, instytucji, szkół z portretami Żdanowa, okrytymi kirem.

Na trybunie stoją deputowani Rady Najwyższej ZSRR, deputowani moskiewskiej rady delegatów, stacha nowcy. Obecny jest również korpus dyplomatyczny i przedstawiciele prasy zagranicznej.

Generalissimus Stalin oraz inni przywódcy Partii Komunistycznej i rządu radzieckiego wchodzą na trybunę mauzoleum Lenina. Następnie przewodniczący moskiewskiej rady miejskiej i sekretarz moskiewskiego komitetu WKP(b) Popow otwiera akademię żałobną.

MOŁOTOW ŻEGNA ZMARŁEGO

W imieniu CK Wszechzwiązkowej Partii Komunistycznej ZSRR i Rady Ministrów ZSRR żegna Zmarłego wicepremier Mołotow, który podkreśla olbrzymie zasługi Andrzeja Żdanowa w dziele budownictwa partii komunistycznej, państwa radzieckiego, w dziele walki o uprzemysłowanie kraju, o zwycięstwo leninowsko-stalinowskiej generalnej linii partii w dziele obrony Leningradu, w dziedzinie rozwoju marksistowskiej teorii, zwłaszcza filozofii, literatury, sztuki, w dziele organizacji międzynarodowego frontu klasy robotniczej i światowej demokracji, skierowanego przeciwko imperialistycznym podżegaczom wojennym.

W imieniu mas pracujących Moskwy żegna Andrzeja Żdanowa sekretarz komitetu moskiewskiego Popow, w imieniu robotników i inteligencji Leningradu żegna Zmarłego sekretarz leningradzkiego komitetu partii Popkow, w imieniu ministerstwa sił zbrojnych ZSRR przemawiał marszałek Związku Radzieckiego Goworow, który w czasie wojny dowodził wojskami frontu leningradzkiego. W swym przemówieniu podkreślił on, iż Zmarły był jednym z budowniczych radzieckich sił zbrojnych i duszą bohaterkiej obrony Leningradu.

WSRÓD GRZMOTÓW SALW HONOROWYCH

Po zamknięciu akademii żałobnej Generalissimus Stalin, Mołotow, Beria, Malenkow, Woroszyłow, Mikojań, Kaganowicz i pozostali członkowie Biura Politycznego schodzą z trybuny mauzoleum i przenoszą trumnę ze zwłokami Zmarłego pod mury kremlofskie. Wśród grzmotów salw honorowych zwłoki Andrzeja Żdanowa zostały pochowane obok grobów wielkich działaczy komunizmu — Swierdłowa i Kalinina.

DEFILADA

Następnie przez Plac Czerwony w zwartym szyku przeciągają formacje garnizonu moskiewskiego, kursanci akademii wojskowej, piechoty, kawalerii, artylerii, składając hołd pamięci Zmarłego i dokumentując siłę i potęgę Związku Radzieckiego, stojącego na straży pokoju, realizującego wielkie ideały, o które walczył Andrzej Żdanow.

UROCZYSTOŚCI ŻALOBNE W CAŁYM ZSRR

MOSKWA, 2.9. (PAP) — Ze wszystkich republik i miast Związku Radzieckiego nadchodzą wiadomości o akademiach żałobnych ku czci Andrzeja Żdanowa. Mówcy podkreślają, że śmierć pozabawiła wszystkie ludy Związku Radzieckiego jednego z najwybitniejszych przywódców.

W Moskwie odbyło się specjalne

MASY PRACUJĄCE CAŁEGO ŚWIATA

OKRYTE ŻAŁOBĄ

Depesze kondolencyjne

MOSKWA, 2.9 (PAP). Z całego świata nadeszły kondolencje partii komunistycznych z powodu zgonu Andrzeja Żdanowa.

Kondolencje nadeszły z Chin, Japonii, Austrii, Wielkiej Brytanii, Holandii, Francji, Finlandii, Albanii, Bułgarii itd.

MOSKWA, 2.9 (PAP). Telegram CK Francuskiej Partii Komunistycznej, po wyrażeniu współczucia pod adresem Generalissimusa Stalina, partii i narodu radzieckiego, oświadcza m. in.:

„Całe życie Andrzeja Żdanowa było nieprzerwaną pracą na rzecz Związku Radzieckiego i na rzecz międzynarodowego ruchu robotniczego. Nie zapomnieliśmy roli, jaką odegrał Żdanow na historycznej konferencji partii komunistycznych z września 1947 roku i następnie w działalności Biura Informacyjnego. Przekład życia Żdanowa stanowi dla komunistów francu-

ko kapitalizmowi i imperializmowi, o niezawisłość narodową, o trwałą pokój, o demokrację ludową i zwycięstwo socjalizmu”.

RZYM

RZYM, 2.9 (PAP). Masy pracujące Włoch oraz demokracja włoscy głęboko zostali wstrząśnięci wieścią o śmierci wielkiego przywódcy partii bolszewickiej, bohaterkiego obrońcy Leningradu, oraz bojownika w obronie wolności i pokoju Andrzeja Żdanowa. Postępowa prasa włoska w związku ze śmiercią Żdanowa wyraża konieczność zespolenia wszelkich sił postępu w walce o zwycięstwo.

„Unita” publikuje tekst pisma KC Włoskiej Partii Komunistycznej do KC Wszelchwiązkowej Partii Komunistycznej Włoch, w którym wyraża nadzieję, że Żdanow zostanie dla bojownika o odroczenie polityczne i społeczne mas pracujących, wyrażając zarazem niezłomną wiarę w zwycięstwo sił postępu i socjalizmu.

Kondolencje przesłały również

Związek Kobiet Włoskich, Towarzystwo Przyjaciół Włoch - Radzieckiej, liczne komitety Włoskiej Partii Komunistycznej, Komitet Centralny Triestenskiej Partii Komunistycznej i inne organizacje robotnicze i związków zawodowych.

BUDAPEST

BUDAPEST, 2.9 (PAP). Cały lud węgierski w głębokim smutku przyjął wiadomość o śmierci bojownika o wolność ludów i pokój świata Andrzeja Żdanowa. Sekretariat Węgierskiej Partii Pracujących na znak żałoby za rządził wywieszenie czarnej flagi na wszystkich budynkach partyjnych w dniu 1 i 2 września.

BUDAPEST, 2.9 (PAP). Generalny Sekretarz Węgierskiej Partii Pracujących Rakosi przesłał depeszę do Komitetu Wykonawczego Wszelchwiązkowej Partii Komunistycznej Włoch Radzieckiego, w której wyraża głęboki ból z powodu śmierci Żdanowa, człowieka bojownika i propagatora idei Lenina - Stalina. Żdanow - głosi depesza - ma nie przemijające załugi w wzmocnieniu międzynarodowej łączności rewolucyjnych partii robotniczych. Śmierć Żdanowa jest wielką stratą mas pracujących całego świata.

Podobnej treści depeszę wysłał prezydent Republiki Węgierskiej Szakasits i Centrala Rady Związków Zawodowych.

Rozwój spółdzielni wiejskich

na DOLNYM ŚLĄSKU

tematem artykułu w piśmie „Słowianie”

MOSKWA, 2.9. (PAP). Czasopismo „Słowianie”, organ radzieckiego komitetu słowiańskiego zamieszcza obszerny i bogato ilustrowany artykuł p. Leśniewskiego pt. „Na Dolnym Śląsku”.

W czasie podróży po Dolnym Śląsku autor miał okazję zapoznać się z całokształtem życia zarówno na wsi, jak i w miastach.

Podkreśla on przeobrażenia i przemiany, których terenem stała się zwłaszcza wieś dolnośląska. Wskazując na doniosłą rolę spółdzielni Związku Samopomocy Chłopskiej oraz stacji maszynowo - traktorowych w rozwoju wsi polskiej, autor stwierdza, że dzięki wydatnej pomocy rządu demokratycznego już w r. 1947 sieć spółdzielni na wsi polskiej liczyła 6.135 spółdzielni, grupujących w swych szeregach dwa i pół miliona członków.

„Ciągły wzrost stacji maszynowo - traktorowych i spółdzielczych - stwierdza autor - chroni bezrolnych

Prasa brytyjska o sprawie Deringa

LONDYN, 2.9 (PAP). Cała prasa brytyjska opublikowała w czwartek oświadczenie ambasady RP w Londynie protestujące przeciwko bezprawnemu uwołnieniu zbrojnicarza Deringa przez władze brytyjskie. Prasa podkreśla szczególnie argument, zawarty w oświadczeniu, że jednostonna i samowolna akcja uwołnienia Deringa jest sprzeczna z międzynarodowymi zobowiązaniami rządu brytyjskiego.

Radziecko-brytyjskie rozmowy handlowe

LONDYN, 2.9. (PAP). W brytyjskim ministerstwie handlu odbyła się w czwartek konferencja pomiędzy brytyjskim sekretarzem do spraw handlu zamorskiego - Bottomlej, a radzieckim ambasadorem Zarubinem. Przedmiotem rozmowy była sprawa brytyjsko-radzieckich stosunków handlowych.

Krytyczny stan zdrowia prez. Benesa

PRAGA, 2.9 (PAP) - Opublikowany w czwartek po południu komunikat lekarski stwierdza, że Benesa opuszcza ją powoli ale widocznie siły fizyczne. Chory w dalszym ciągu nie odzyskał przytomności.

Program frontu narodo-demokratycznego w Chile

NOWY JORK, 2.9 (PAP). Donoszą z Santiago, że utworzona niedawno w Chile postępową organizacją pod nazwą „Front Narodo - Demokratyczny” ogłosiła swój program. Front wyraża wszystkie siły postępowe kraju do walki o pokój, do zapewnienia wolności demokratycznych, postępowego ustawodawstwa.

Nowe represje policji włoskiej wobec robotników

RZYM, 2.9. (PAP). Ośrodek górniczy Carbonia na Sycylii, gdzie aresztowano ostatnie 12 przywódców związkowych, był terenem nowych represji policyjnych. Zajęcie miało następujący przebieg:

W środę popołudniu odbył się wielki wiec protestacyjny przeciwko aresztowaniu, na którym przemawiał członek KC Włoskiej Partii Komunistycznej Selne. Jakkolwiek zebranie miało całkowicie spokojny przebieg, w pewnym momencie pojawiła się policja i w brutalny sposób zaczęła usuwać i sili zebranych. Do akcji użyto gazów łzawiących.

RZYM, 2.9. (PAP). Przewodniczący

kich natchnienie w ich walce o umocnienie antyimperialistycznego obozu demokratycznego i o niezawisłość narodową Francji”.

Pod telegramem widnieje podpis generalnego sekretarza Francuskiej Partii Komunistycznej Thoreza.

LONDYN

MOSKWA, 2.9 (PAP). W telegramie, skierowanym na ręce Generalissimusa Stalina, Harry Pollit w imieniu Narodowego Komitetu Wykonawczego Brytyjskiej Partii Komunistycznej stwierdza m. in.:

„Nie tylko naród radziecki, ale i klasa robotnicza całego świata straciła utalentowanego, męznego przywódcę. Ślubujemy, że będziemy kontynuowali jego pracę w walce przeciw-

Ministrowie Czechosłowacji na Wystawie Ziemi Odzyskanych

W dniu 2 br. przybyli do Wrocławia: czechosłowacki minister komunikacji A. Petr, minister techniki inż. dr. E. Slechta, minister opieki społecznej E. Erban, małżonka premiera Czechosłowacji p. Zapotocka, dyrektor gabinetu Ministerstwa Komunikacji dr. Popel, oraz przedstawiciele naczelnych władz czechosłowackich związków zawodowych dr. Rozek.

Gościom towarzyszą ministrowie pracy i opieki społecznej Rusinek, wiceminister

rehabilitacji Pietrusiewicz oraz sekretarz generalny KCZZ - Kuryłowicz.

Goście czechosłowaccy zwiedzili do kładnie Wystawę, po czym przyglądali się występowi zespołów świetlicowych w pawilonie wsi Polskiej Ludowej.

Wystawę Ziemi Odzyskanych zwiedził równocześnie ambasador Rumunii w Pradze - Ionescu.

Masowe szkolenie wykładowców dla wspólnych kursów partyjnych PPR i PPS

Jak wynika ze sprawozdań, napływających z wojewódzkich Komisji szkolenia PPR i PPS, przygotowanie wykładowców dla kursów wspólnego masowego szkolenia - daje dobre wyniki. W szeregu województw kursy już się zakończyły, przeszkoleni wykładowcy mają wyznaczony teren działania, w innych zaś, szkolenie trwa.

W Bydgoszczy funkcjonuje od 18 sierpnia kurs dla wykładowców, liczący 62 słuchaczy.

Na wspólny kurs ideologicznego kształcenia nauczycieli, uruchomiony 20 sierpnia w Toruniu, uczęszcza 69 członków obu partii robotniczych. Wykładają na kursie znani miejscowi działacze polityczni PPR i PPS.

W Dojlidach pod Białymostem od 21 sierpnia r. b. czynny jest kurs dla wykładowców dla masowego szkolenia marksistowskiego członków PPR i PPS. Obejmuje on 20 słuchaczy, spośród których 23 posiada średnie i wyższe wykształcenie. Prawie wszyscy uczestnicy są robotnikami lub chłopkami pochodzenia.

W Krakowie zakończył się wspólny wojewódzki kurs dla prelegentów obu partii robotniczych, na którym przeszkolono 80 osób.

Izby Deputowanych, Gronci i przewodniczący senatu Bonomi odbyli w Mediolanie konferencję w sprawie żądań Generalnej Konfederacji Pracy, dotyczących zwolnienia sesji parlamentarnej wysuniętych po masowych aresztowaniach działaczy ruchu zawodowego w Sycylii. W wyniku tej konferencji postanowiono, że Izba Deputowanych zbierze się 13 września a senat 15 września. Na porządku dziennym figurują interpelacje w sprawie sytuacji na Sycylii oraz interpelacja di Vittorio na temat znanego okoliczności ministra spraw wewnętrznych Scelby, nakazującego represje wobec robotników

Ofensywa w rejonie Grammos wykrwawiła wojska faszystowskie i nie osiągnęła zamierzonych celów

Rezolucja Greckiej Partii Komunistycznej

RZYM, 2.9. (PAP). Agencja Elefteri Ellada opublikowała tekst rezolucji wypowiedzianej przez Biuro Polityczne Komitetu Centralnego Greckiej Partii Komunistycznej.

Rezolucja podkreśla, m. in., że plan strategiczny faszystów greckich w czasie 70-dniowych walk o masy Grammos - Smolikas zmierzał do zniszczenia przodu armii demokratycznej.

STRATY FASZYSTÓW

Straty faszystów w walkach o Grammos wynoszą 30 proc. ich efektywność. W tych warunkach przeciwnik nie jest w stanie przystąpić w bieżącym roku do podobnej ofensywy. Na skutek tak znacznego upływu krwi i olbrzymich strat poniesionych w czasie kampanii o Grammos - Smolikas, propaganda faszystowska rozgłasza wiadomości, jakoby jednostki armii demokratycznej wkroczyły na terytorium Albanii czy też korzystały z pomocy północnych sąsiadów.

Fasze te zmierzają jedynie do wywarcia wpływu na przyszłe decyzje Generalnego Zgromadzenia ONZ.

Już obecnie prowadzi się akcje, które celem jest pozyskanie międzynarodowej reakcji dla sprawy faszystów greckich i zapewnienie im poparcia w ONZ.

lityczny i gospodarczy reżimu ateńskiego.

W momencie kiedy toczyła się bitwa o Grammos, w część kraju opalonej przez faszystów zanotowano potężną falę strajków, co pogłębiło jeszcze zanepokojenie i zamieszanie w obozie faszystowskim.

Coraz szersze odłamy społeczeństwa greckiego domagają się zakończenia bratobójczych walk. Tego rodzaju stanowisko podważa pozycję reżimu ateńskiego oraz Amerykanów, krzyżując całkowicie ich plany.

FALSZE I PROWOKACJE REAKCJI

Rezolucja stwierdza w zakończeniu, że dla odwrócenia uwagi społeczeństwa od faktycznej sytuacji militarnej i olbrzymich strat poniesionych w czasie kampanii o Grammos - Smolikas, propaganda faszystowska rozgłasza wiadomości, jakoby jednostki armii demokratycznej wkroczyły na terytorium Albanii czy też korzystały z pomocy północnych sąsiadów.

Fasze te zmierzają jedynie do wywarcia wpływu na przyszłe decyzje Generalnego Zgromadzenia ONZ.

Już obecnie prowadzi się akcje, które celem jest pozyskanie międzynarodowej reakcji dla sprawy faszystów greckich i zapewnienie im poparcia w ONZ.

RZĄD ATENSKI CHCE ZDŁAWIĆ STRAJK PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH

MOSKWA, 2.9. (PAP). Z Aten donosi agencja TASS, że w związku z decyzją związków zawodowych pracowników państwowych w sprawie rozpoczęcia 3 września długotrwałego strajku, rząd ateński zagroził aresztem pracowników państwowych, którzy wzięli udział w strajku.

Rząd wywiera nacisk na prawe skrzydło kierownictwa związkowego. Jednakże organizacje dołowe nalegają na przeprowadzenie strajku, podkreślając, że rząd nie będzie mógł

USA chcą zwolnić Niemcy od płacenia reparacji

NOWY JORK, 2.9. (PAP). Publicysta James Reston, uważany za nieoficjalnego rzecznika Departamentu Stanu, podaje w „New York Times”, że rząd USA z polecenia Kongresu przystępuje do badania kwestii, czy polityka odszkodowań w Niemczech jest zgodna z celami planu Marshalla.

Administrator planu Marshalla Paul Hoffman otrzymał polecenie do konania przeglądu tej polityki. Wbrew opozycji Wielkiej Brytanii i Francji - jak twierdzi Reston - administrator planu Marshalla, Departament Stanu i Departament Wojny domagają się rewizji obecnej polityki reparacyjnej, uważając, że w przeciwnym wypadku istnieje niebezpieczeństwo niepowodzenia planu Marshalla.

Reston utrzymuje, że już weszłym roku, gdy gabinet USA studiował problem odszkodowań, zwrócono się do Paryża i Londynu z żądaniem

zmniejszenia, względnie wstrzymania odszkodowań z zachodnich stref okupacyjnych w Niemczech. Oba wspomniane mocarstwa miały niechętnie przyjąć to żądanie.

Gdy gabinet był już w posiadaniu dokładnych raportów o całej kwestii - Kongres zażądał rewizji całokształtu polityki odszkodowań.

LONDYN, 2.9. (PAP). W związku z oświadczeniem Marshalla, że zamierza on zrewidować politykę reparacyjną w zachodnich Niemczech do anulowania odszkodowań włącznie, dyplomatyczny korespondent agencji Reutersa stwierdza, że zapowiedź ta wywoła - zdaniem londyńskich obserwatorów - bardzo poważne targi w łonie zainteresowanych mocarstw.

Obserwatorzy ci podkreślają, że pierwszym rzędzie, że należy leżeć się z krytycznym stanowiskiem Wielkiej Brytanii.

Nowy projekt Marshalla, opracowany w szczegółach przez administratora jego planu - Hoffmana, jest równoznaczny z przekreśleniem układu na temat poziomu niemieckiej produkcji przemysłowej, co do czego mocarstwa zachodnie osiągnęły porozumienie w październiku ub. roku.

Obserwatorzy londyńscy wyrażają poważne powątpiewanie, czy projekt amerykański przyczyni się do sprawniejszego działania programu budowy europejskiej, co stanowił ten Hoffmana.

Zamieszanie, jakie powstało by w skutek dalszego ograniczenia, względnie całkowitego wstrzymania demontażu niemieckich zakładów przemysłowych, wywołałoby - zdaniem dyplomatycznego korespondenta Reutersa - jak najgorsze wrażenie w liczących państwach. Państwa te bowiem opierały własny program odbudowy gospodarczej w poważnym stopniu na odszkodowaniach niemieckich.

Ostatni projekt Marshalla i Hoffmana, dowodził raz jeszcze w sposób przekonywujący, do czego w istocie zmierza tzw. „plan Marshalla”. Potwierdza on podkreślaną wielokrotnie uprzednio tezę, że naczelnym celem tego planu jest odbudowa przemysłowej potęgi zachodnich Niemiec kosztem innych krajów marshallowskich.

1.000.000 TON ŻYWNOSCI DLA NIEMIEC

LONDYN, 2.9. (PAP). Agencja Reutersa donosi, że w sierpniu br. Wielka Brytania i Stany Zjednoczone wysłały do Bizjonu milion ton artykułów żywnościowych, o łącznej wartości 25 mil. fun. sterlingów. Była to najwyższa po wojnie cyfra miesięcznego importu do amerykańskiej i angielskiej strefy okupacyjnej.

Tow. STEFAN GROŃSKI
Aktywiście Polakiej Partii Robotniczej, urodzony 30 sierpnia 1910 r.
działacz KPP, więzień polityczny reżimu sanacyjnego
zmarł dnia 31 sierpnia 1948 r.
W zmarłym traci Organizacja Warszawska PPR wiernego towarzysza, oddanego sprawie socjalizmu.
KOMITET WARSZAWSKI POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Tow. STEFAN GROŃSKI
członek Polakiej Partii Robotniczej
Od 1933 r. aktywny działacz KPP, przewodniczący Komitetu ZPP w Taszkencie, po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł 31 sierpnia 1948 r. W zmarłym tracimy wiernego towarzysza walki i pracy, bojownika o zwycięstwo mas pracujących, o Polskę Socjalistyczną. Wyprawdzenie zwłok nastąpi w piątek, dnia 3 września o godzinie 13, z Klubu MBP, Al. Wyzwolenia 1-3.
KOMITET PPR PRZY MIN. BEZPIECZEŃSTWA PUBL.

Tow. KANDULSKI HENRYK
Funkcjonariusz Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego na m. st.
Warszawie, b. żołnierz Armii Ludowej bat. Czwartaków, członek PPR zginął na posterunku przy wykonaniu obowiązków służbowych dnia 2.IX.1948 r. przeżywszy lat 24.
Cześć Jego pamięci!
KOŁO PPR przy Urzędzie Bezpieczeństwa Publicznego na miasto st. Warszawa

Fala strajków w USA

NOWY JORK, 2.9. (PAP). W środę rozpoczął się strajk 10 tysięcy szoferów samochodów ciężarowych, który wybuchł na tle żądania wyższych stawek płac. Na skutek strajku sparaliżowana jest w Nowym Jorku część woźni dostawa artykułów żywnościowych i towarów do magazynów, oraz papieru gazetowego do drukarni. Przez widuje się, że na znak solidarności do strajku przyłączy się również inni szoferzy należący do związku zawodowego kierowców samochodowych.

PZbWP PROTESTUJE przeciwko skazaniu na śmierć 22 patriotów hiszpańskich

Sekretariat Generalny Międzynarodowej Federacji Byłych Więźniów Politycznych z siedzibą w Warszawie otrzymał alarmujący list od kolegów z Hiszpańskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych, iż rząd Francji popierał przez międzynarodowe siły reakcji i imperialistycznych podżegaczy wojennych, zamierza dopuścić się nowych zbrodni, wywołujących oburzenie całego świata demokratycznego.

I tak w Barcelonie, Oosana, Albacete i Bilbao oprawcy frankistowskiej wydali wyrok śmierci na 22 patriotów hiszpańskich oraz żądają kary śmierci dla 21 innych aresztowanych.

W obronie zagrożonego życia patriotów hiszpańskich wystąpił Polski Związek Byłych Więźniów Politycznych wysyłając na ręce Sekretarza Generalnego ONZ p. Trygwe Lide depeszę następującej treści:

„Polski Związek B. Więźniów Politycznych kategorię protestuje przeciwko skazaniu na śmierć 22 patriotów hiszpańskich w Barcelonie, Oosana, Albacete i Bilbao oraz żądaniu kary śmierci dla 21 innych i prosi ONZ o interwencję, celem wstrzymania egzekucji”.

PARYŻ, 2.9. (PAP). - Iber Press donosi z Casablanca o przybyciu do Port Lyautey żaglowca z kilku republikanami hiszpańskimi, zbliżonymi do Hiszpanii frankistowskiej, wśród których znajdują się Luis Castro Sem, członek republikańskiego komitetu wyzwolenia.

Konferencja gospodarcza CUP w SZCZECINIE

W Szczecinie odbyła się pod przewodnictwem prezesa CUP dra T. Dietricha konferencja gospodarcza, zorganizowana przez biuro regionalne CUP w Szczecinie. Tematem obrad są zagadnienia regionalnego planu inwestycyjnego na rok 1948 i 1949.

W konferencji wzięli udział minister żeglugi Rapacki, wiceminister Pietrusiewicz, wiceminister Widy-Wirski, wiceminister odbudowy Zakowski i członkowie sejmowych komisji planu gospodarczego i morskiej.

Najważniejszymi pozycjami planu inwestycyjnego portu szczecińskiego jest roztwór urzędów przeladunkowych, chłodni, magazynów...

Port szczeciński w najkrótszym czasie musi osiągnąć zdolność przeladunkową, która pozwoli na obsłużenie potrzeb eksportu i importu krajowego i tranzytu państw Europy Środkowej, a szczególnie Czechosłowacji.

Jednocześnie rozpoczęta zostanie budowa linii kolejowej, łączącej Szczecin ze Śleskiem, oraz linii wzdłuż całego wybrzeża polskiego.

Plany gospodarcze zawierają również opracowane projekty budownictwa mieszkaniowego. W opracowaniu znajdują się plany pełnej odbudowy i podniesienia poziomu gospodarczego pomorskiego rolnictwa.

LUDZIE SPOD WODY
Dzięki pracy nurków ożywiają porty

Chyba najmnij znanym portem na Wybrzeżu Szczecińsko - Pomorskim jest Świnoujście...

Dopiero niedawno gruchnęły naraz aż trzy ważne wieści że w Świnoujściu rozpoczęto przeładunek rudy...

NUREK - RZECZOZNAWCA
Teren przyszłej stacji bunkrowej jest rozległy i w tej chwili jeszcze nie zabudowany...

A, więc Sala, Nurek - rzeczoznawca, jeden ze specjalistów nurkowych, który poza umiejętnością przebywania przez długie godziny na dnie kanałów portowych...

Towarzysz Stefan Groński

Śmierć Stefana Grońskiego, mimo iż nastąpiła w czasie pokoju, jest jedną z tych strat, które poniesiliśmy w walce z przedwczesnym faszyzmem...

CAŁA POLSKA odbudowuje stolicę

WOJEWÓDZTWO GDAŃSKIE
W roku ubiegłym zebrało na rzecz odbudowy stolicy 57 milj. zł. W roku bieżącym postanowiono sumę tę podwyższyć do 71 milj. zł.

Z INICJATYWY O.K.Z.Z. W POZNANIU, wyjedzie na tournée po Wielkopolsce i Ziemi Lubuskiej zespół świetlicowy zakładów przemysłowych H. Cegielski.

DELEGACJA JUNAKÓW 22-iej brygady „Służby Polsce” złożyła na ręce Komendanta Głównego S. P. dobrowolnie zbraną sumą 44.000 zł na fundusz budowy Centralnego Domu Młodzieży Polskiej w Warszawie.

W ŁODZI ZORGANIZOWANYCH zostanie, staraniem Miejskiego Wydziału Kultury i Sztuki, szereg imprez okolicznościowych, związanych tematycznie ze stolicą.

KRAKÓW ROZPOCZĄŁ Miesiąc Odbudowy Stolicy wielkim zgromadzeniem publicznym w sali Starożytności Teatru.

Tamten gwar portu jakoś dziwnie nie pasuje do ciszy tego nabrzeża i może dlatego grupa robotników...

Każdy kto zna załogę ratowniczego statku „Smok”, od razu w robotkach tych pozna „galowców” pracujących w Świnoujściu przy wydobyciu wraku statku „Andros”.

Badamy ściankę szczelną nabrzeża — odpowiadał wszyscy razem. Resztę wyjaśnia leżący na nabrzeżu sprzęt, pompa tłocząca powietrze, skrzynka pokładowego telefonu...

Który tam jest, Ock czy Zórawski — zapytał telefonista, wymienając nazwiska dwóch najbardziej „słynnych” nurków szczecińskich.

Nie, na dole jest Sala, ten z Urzędu Morskiego.

Uwaga, duże wybrzuszenie na ściance szczelnej — melduje Sala przez mikrofon telefoniczny obsłudze na powierzchni. Wdycha gwałtownie hausty powietrza i całe ciało podzurca w wodzie niczym ryba, ku górze.

NA DNIĘ W CIEMNOŚCIACH

W głębinie panują nieprzeniknione ciemności. Oczy czarna, przez wizjer w haubcie skazandra, nierozróżniają już nic.

WOJEWÓDZTWO GDAŃSKIE

W związku z rozpoczęciem „Miesiąca Odbudowy Warszawy”, Komitet wykonawczy NROW przyznał odznakę Odbudowy Warszawy następującym dziennikarzom warszawskim...

ZŁOTA ODZNAKA (zespolowa)

1. Polskie Radio, 2. „Życie Warszawy”, 3. „Głos Ludu”.

SREBRNA ODZNAKA (zespolowa)

1. „Robotnik”, 2. „Kurier Codzienny”.

ZŁOTA ODZNAKA (indywidualna)

Red. Wiktor Borowski, naczelny redaktor „Życia Warszawy”, red. Stefan Gostomski („Robotnik”), red. August Grodzicki, naczelny redaktor „Kurier Codzienny”, dyr. Zygmunta Młynarski (Polskie Radio)...

III nagroda za artykuł w wysokości — 10.000 zł. III nagroda za reportaż w wysokości — 10.000 zł.

dół. Coraz niżej. Teraz już nie orientuje się, na jakiej może znajdować się głębokości, bo niewielka widzialność istnieje tylko do 2 metrów od lustra wody.

Nurek nie widzi nic. Cały umysł, cała energia skoncentrowała się teraz w palcach. Decymetr po decymetrze, dionie Sali obmacują pal szpuntowy, szukając spróchnień, pęknięć, badając jego wytrzymałość i stan zniszczenia.

Uwaga, duże wybrzuszenie na ściance szczelnej — melduje Sala przez mikrofon telefoniczny obsłudze na powierzchni. Wdycha gwałtownie hausty powietrza i całe ciało podzurca w wodzie niczym ryba, ku górze.

Odznaka Odbudowy Warszawy dla dziennikarzy

- WOJEWÓDZTWO GDAŃSKIE
W roku ubiegłym zebrało na rzecz odbudowy stolicy 57 milj. zł. W roku bieżącym postanowiono sumę tę podwyższyć do 71 milj. zł.
Z INICJATYWY O.K.Z.Z. W POZNANIU, wyjedzie na tournée po Wielkopolsce i Ziemi Lubuskiej zespół świetlicowy zakładów przemysłowych H. Cegielski.
DELEGACJA JUNAKÓW 22-iej brygady „Służby Polsce” złożyła na ręce Komendanta Głównego S. P. dobrowolnie zbraną sumą 44.000 zł na fundusz budowy Centralnego Domu Młodzieży Polskiej w Warszawie.
W ŁODZI ZORGANIZOWANYCH zostanie, staraniem Miejskiego Wydziału Kultury i Sztuki, szereg imprez okolicznościowych, związanych tematycznie ze stolicą.
KRAKÓW ROZPOCZĄŁ Miesiąc Odbudowy Stolicy wielkim zgromadzeniem publicznym w sali Starożytności Teatru.
III nagroda za artykuł w wysokości — 10.000 zł.
III nagroda za reportaż w wysokości — 10.000 zł.
III nagroda za felieton w wysokości — 10.000 zł.
I nagroda za artykuł w wysokości — 30.000 zł.
I nagroda za reportaż w wysokości — 30.000 zł.
I nagroda za felieton w wysokości — 30.000 zł.
II nagroda za artykuł w wysokości — 20.000 zł.
II nagroda za reportaż w wysokości — 20.000 zł.
II nagroda za felieton w wysokości — 20.000 zł.

bokości 7 metrów. Jest już zmęczony, ale szczęśliwy. Badanie zakończono po myślnie.

WKRÓTCE PRYJDĄ STATKI I ROBOTNICZY PORTOWI

Kiedy Sala zdjął przy pomocy towarzyszki międziany hełm i ściągnął 90 kg ciężary tzw. „serca” oraz żelazne podkładki, zaciągnął się po raz pierwszy papierosem. W czasie badania był tylko trzy razy na powierzchni i to nie dłużej jak pół godziny.

Teraz kolej na robotników portowych. Trzeba będzie naprawić uszkodzenia w części podwodnej i można stawiać dźwigi do przeładunku węgla — powiada do mnie rozpinając metalowe sprężarki przy kilkunasto-kilogramowym bucie.

Wkrótce na nabrzeżu przyjdą zagraniczne statki po paliwo do maszyn. Port szczeciński będzie posiadał swą stację bukową w awanporcie tak jak wszystkie inne porty na świecie.

Znakomity uczonek radziecki wśród techników śląskich

Przybyły do Polski na Kongres Intelktualistów znakomity uczonek radziecki, wiceprzewodniczący Akademii Nauk ZSRR, prof. Bardin, autor szeregu dzieł naukowych z dziedziny hutnictwa...

NOWE ŻYCIĘ STWORZYŁO NOWĄ SZKOLE Szkoły Pracy Społecznej TUR

Szkoły Pracy Społecznej TUR są uciążliwym nowym typem. Powołane zostały do życia już w pierwszym roku po wyzwoleniu. Były o poważny wysiłek Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego, podjęty na jednym z najważniejszych bodajże odcinków oświatowych, na odcinku wychowawczym...

Z okazji „Miesiąca Odbudowy Warszawy”, Naczelna Rada Odbudowy m. st. Warszawy ogłasza konkurs na artykuły, reportaże, lub felieton...

KONKURS na artykuł, reportaż lub felieton o odbudowie Warszawy

Z okazji „Miesiąca Odbudowy Warszawy”, Naczelna Rada Odbudowy m. st. Warszawy ogłasza konkurs na artykuły, reportaże, lub felieton, zamieszczony w prasie codziennej w ciągu września br.

REZOLUCJA

Zjazdu Zw. Zaw. Pracowników Państwowych

W drugim dniu obrad Walnego Zjazdu delegatów Związku Zawodowego Pracowników Państwowych, po wyborze naczelnych władz Związku, zebrani przyjęli rezolucję, w której w imieniu wieloletniej przeszłości pracowników państwowych wyrażają niezłomną wolę i gotowość pracy i walki o utrzymanie zdobytą granic na Bałtyku, Odrze i Nysie...

W dalszym ciągu rezolucji Zw. Zaw. Prac. Państwowych potępia intrzygi i zakusy imperializmu, zniechęcające do rewizji naszych granic zachodnich i wyraża przekonanie, że w oparciu o siły światowego obozu demokracji ze Związkiem Radzieckim na czele, Polska zniwece wszelkie próby kwestionowania tej granicy...

ZZZP jest przekonany, że dążenia klki imperialistów, pragnących rozniecić pożogę wojenną, rozbiją się o zwarty front wszystkich narodów milijających pokój...

Zjazd ZZPP przesyła braterskie pozdrowienia zorganizowanym w Świątowie Federacji Związków Zawodowych, walczących w obronie pokoju i suwerenności narodów...

Zjazd ZZPP przesyła braterskie pozdrowienia

Techników przemysłu hutniczego gość radziecki wygłosił odczyt na temat osiągnięć hutnictwa radzieckiego oraz przygotowania kadr technicznych dla tego przemysłu. Oba odczyty zgromadziły ok. 900 techników i inżynierów.

Szczególnie serdeczny charakter miało spotkanie uczonego radzieckiego z technikami polskimi w Politechnice Gliwickiej. Osobisty kontakt przedstawicieli świata technicznego z wybitnym przedstawicielem nauk radzieckiej stał się ważnym wydarzeniem w pracy stowarzyszeń technicznych na Śląsku.

NOWE ŻYCIĘ STWORZYŁO NOWĄ SZKOLE

Szkoły Pracy Społecznej TUR

Institucje, dla których SPS przygotowują kadry pracowników interesujące się żywo dalszym rozwojem tych szkół, ich programem i metodą pracy...

SPB - przedsiębiorstwa spółdzielczo-państwowe

W związku z reorganizacją spółdzielczości, Społeczne Przedsiębiorstwa Państwowe, które pełniło funkcje i obowiązki spółdzielni i Centralnego Spółdzielczego Przedsiębiorstwa Budowlanego, zostało przekształcone na przedsiębiorstwo spółdzielczo-państwowe.

KONKURS na artykuł, reportaż lub felieton o odbudowie Warszawy

Z okazji „Miesiąca Odbudowy Warszawy”, Naczelna Rada Odbudowy m. st. Warszawy ogłasza konkurs na artykuły, reportaże, lub felieton, zamieszczony w prasie codziennej w ciągu września br.

Z notatnika Warszawy

To się nie uda!

Gdy wchodzi, nie, gdy wdziera się niemal przemocą do Urzędu Zatrudnienia przy ul. Targowej, pierwsze co rzuca się w oczy (i w odcieniu również), to są nieprzebrane tłumy na schodach, w korytarzach, we wszystkich pokojach i przy wszystkich kciach...

Zjawisko paradoksalne. W Warszawie notorycznie cierpiące na brak rąk roboczych, w okresie największego nasilenia sezonu budowlanego, tak wielka ilość ludzi poszukujących pracy. A jeszcze niedawno, jeszcze w lipcu było tu zupełnie „przeszronnie”. Skądże się teraz nagle wzięło tylu bezrobotnych?

Charakterystyczny jest fakt, że większość z zainteresowanych, zgłasza się tu po raz pierwszy i co jeszcze ważniejsze, nie posiada żadnych dokumentów, stwierdzających gdzieś przedtem pracowali. Ludzie ci nie umieją podać, jakie mają kwalifikacje, twierdzą, że świadectwa, spisał im się w czasie powstania... nie posiadają, żadnych dowodów, że pracowali po wyzwoleniu, tłumacząc, że byli zatrudnieni... i tam, prywatnie, że tam, gdzie pracowali nie wydają zaświadczeń... itd. itp. Zaofiarowanej pracy w większości wypadków nie przyjmują.

Cóż to za ludzie i w jakim celu tak „tłumnie i szumnie” ścigają nagłe do Urzędu Zatrudnienia? Nie trzeba być Sherlockiem Holmesem, żeby odgadnąć te zagadki. Jeżeli ludzie rejestrują się w U. Z. a pracy nie przyjmują, to samo przez się nasuwa się wniosek, że rejestracja ta jest im w jakimś celu potrzebna. A na to z kolei, znajdziemy odpowiedź, przeglądając uważnie gazetę z ostatniego miesiąca. Ukazał się bowiem dekret o najmie lokali, mocą którego od podwyżki komornego zwolnieni będą ludzie pracujący, lub zarejestrowani jako bezrobotni. Na wszelkiego rodzaju handlarzy, spekulantów itp. „prywatnie inicjatywne” padł bład strachu. Od czego jednak spryć? Oto całe fałangi ludzi, którym do tej pory nie przyszło do głowy, by zabrać się do uczelni pracy, a którzy zdobywali przez cały czas środki utrzymania (i to więcej niż dobrego utrzymania) wszelkimi sposobami, tylko nie pracą, teraz nagłe rejestrują się jako bezrobotni. Potrzebna im jest karta rejestracyjna do jeszcze jednego „szlachetstwa”, do jeszcze jednej „lipy”.

Pracy u nas jest dosyć. Przedsiębiorstwa budowlane wielkim głosem krzyczą: „dajcie nam więcej rąk roboczych”. Kto więc chce uczęszczać na pracę, ten pracę znajdzie, nie szukając jej długo. Ale tym wszystkim spekulantom tym razem sztuczka się nie uda. Urząd Zatrudnienia pracę ofiarowuje. Temu zaś, kto jej nie chce przyjąć stawia się na karcie rejestracyjnej stempel: „Pracy nie przejął”.

Mamy nadzieję, że powołane do tego instancje potrafią odróżnić ludzi pracy, od „owaniaków”, którzy próbują zrobić jeszcze jeden „kant”.

(Z. K.)

Nocne dyżury aptek

od 1 do 10 września

WARSAWA: mgr Siliński — ul. Radoławska 95 mgr Olecki — ul. Puławska 40, mgr Wiśniewski — Rakowiecka 41, mgr Strzyżewski — ul. Lwowska 1, mgr Bukowski — Marszałkowska 54, mgr Wajs — ul. Wspólna 41, mgr Nasierowski — Al. Jerozolimskie 25, mgr Jerzmanowski — ul. Międzyleska 12, mgr Wilamowski — Filitrowa 60, mgr Włocławski — ul. Marszałkowska 110, mgr Strzyżewski — ul. Dąbskiego 2, mgr Przysięcki — ul. Krakowskie Przedmieście 16-18, mgr Manduk — ul. Wojska 89, mgr Lipski — ul. Grzybowska 73, mgr Zająca — ul. Ceglowska 44, mgr Cielanara 24, Inwalidów 8.

PRAGA: mgr Aleksandrowicz — ul. Francuska 16, mgr Złobkowski — ul. Grochowska 128, mgr Albrecht — ul. Targowa 12, mgr Stępczyński — ul. Targowa 59, mgr Muzyczny — ul. Radzymińska 87-89, mgr Mierzejewski — ul. Stalowa 29.

MUSIMY PRACOWAĆ

JAK NAJLEPIEJ I JAK NAJWYDATNIEJ!

ROBOTNICZY BUDOWLANI RADZĄ

Godzina piąta po południu. Wielka świetlica WPB na Polu Mokotowskim powoli się zapala. Za chwilę odbędzie się tu trzecia z rzędu narada wytwórcza Wojsk. Przeds. Budowlanego. Narady wytwórcze, odbywają się regularnie w fabrykach i innych zakładach przemysłowych, obecnie przenika ją do przemysłu budowlanego. Dyr. Oddz. Warszawskiego ob. Mali nowski i dyr. techn. tow. Pałacowski w krótkich słowach omówili działalność przedsiębiorstwa oraz trudności z którymi musi się borykać. Przedsiębiorstwo zatrudnia 2.600 osób. Z 96 obiektów na pierwszy plan wybija się siedmiopiętrowy blok B o łącznej kubaturze 145.600 m sześć. Na budowę tego bloku zużyto 214.000 roboczogodzin rzemieślników i 172.600 r-godzin robotników nie licząc pracy administracji i kierownictwa robót. O ogromie prac, tu wykonanych, świadczą chociażby 61 km przeprowadzonych przewodów elektrycznych. W przyspieszonym tempie odbywały się również prace na Osi Saskiej (odbudowa Teatru Narodowego, który na lato przyszłego roku, ma być wykonany), gdzie ilość wywołanego dziennie gruzu sięgała 1000 m sześć. Prócz tego założono własne laboratorium doświadczalne. To są wielkie osiągnięcia, mimo że praca napotyka na takie przeszkody jak brak fachowców, brak odpowiednich narzędzi, brak dokumentacji, wskutek czego plany w czasie rozpoczęcia robót częstokroć się zmieniają, trudności transportowe itd. itp. Część maszyn betoniariek, wapieniarek i in., odremontowano gospodarskim sposobem i oddano niezwłocznie do użytku. Na niektórych budowach wprowadza się współzawodnictwo pracy, które znacznie podnosi wydajność. Wprowadza się również pracę zespołową, która jak to widać z naszego raportu na str. 3, daje wspaniałe wyniki. Po referatach wywiązała się bardzo ożywiona i do późnego wieczora trwająca dyskusja. Robotnicy poruszyli sprawy najrozmaitsze. A więc: jak zorganizować transport tak, by te środki, którymi przedsiębiorstwo rozporządza,

były celowo i w stu procentach wykorzystane. Czy są możliwości zdobycia nowych środków transportowych, a jeżeli tak, to jakie są najodpowiedniejsze i o jakie się starać? W jaki sposób zaradzić brakowi cegły? Czy lepiej sprowadzać ją z Ziemi Zachodniej, czy raczej uruchomić w pobliżu Warszawy cegielnię?

Święto Lotnictwa w Warszawie

Tegoroczne Święto Lotnictwa odbędzie się w najbliższą niedzielę, dnia 5 września br. na lotnisku Okęcie. Uroczystości rozpoczną się o godz. 13 promocją oficerów lotnictwa, po czym nastąpią pokazy lotnicze. Pokazy lotnicze rozpoczną się o godz. 15 — defiladą 90 samolotów, oraz grupowym skokiem trzech spadochroniarki Ligi Lotniczej. Następnie najmlodszy lotnik — modelarz Ligi Lotniczej wystąpi z pokazem swego dorobku konstrukcyjnego.

Obchodu Święta Lotnictwa, pragnąc uczestniczyć jak najszerzszemu ogółowi udział w dorocznej imprezie lotniczej, zmobilizował wszelkie dostępne środki lokomocji do dyspozycji warszawian. Na lotnisko Okęcie będzie zatem można dojechać z każdego punktu Warszawy, lewo- i prawobrzeżnej. 50 tramwajów z pl. Narutowicza na Okęcie (do Skody). Autobusy MKZ i PKS będą kursowały z następujących punktów: Plac Narutowicza, Pl. Zbawiciela, Polonia (PKS), oraz Róż Szustra i Puławskiej.

Poza tym na Okęcie dojechać będzie można koleją. Polskie Koleje Państwowe, oprócz normalnych pociągów linii radomskiej, uruchamiają szereg pociągów specjalnych, zarówno na lotnisko, jak i z powrotem. Poniżej podajemy rozkład jazdy pociągów na Okęcie i z powrotem. Pociągi odchodzą z Dworca Głównego w Warszawie.

Table with 4 columns: Direction, Time, Station, Time. Rows include Warszawa Główna, Okęcie, and Warszawa Główna with various times.

W porze obiadowej jest tu tak ciasno, że już nie tylko usiąść, ale nawet stanąć nie ma gdzie. Istotnie, gdyby ktoś chciał ustanowić rekord ciasnoty i nieodpowiednich warunków, to niezawodnie pierwsze miejsce wzięłaby stacja MKZ „Solec”.

Stacja ta i jej sąsiednia, mieszcząca się pod wiaduktem, miała być tylko tymczasowa, „tylko na parę miesięcy”. Mijają jednak lata, a stacja w dalszym ciągu tkwi i „męczy się” w niewygodnej wprost ciasnocie. Błura i warsztaty mechaniczne mieszczą się w jednym małym baraczkach. Jest tu ciasno i ciemno. Nawet w dzień trzeba paść światła.

W tym samym baraku mieści się warsztat mechaniczny i sala konduktorska, która równocześnie spełnia rolę prowizorycznej stołówki. Tu w czasie, gdy jedni jedzą obiad, przywiezieni w kociach z drugiej zajezdni, konduktorzy równocześnie zdają pieniądze, a na dobitkę w kacie pracuje fryzjer.

„Tłok w „25-ce” w godzinach popołudniowych, to jeszcze gęstszy w porównaniu z tłokiem, jaki panuje w naszej „stołówce” w czasie obiadu. Dlatego dyrekcja MKZ, jeżeli nie miała możliwości w krótkim czasie przeniesić zajezdni do jakiegoś bardziej odpowiedniego pomieszczenia, nie zatrzymała się, by tu stworzyć warunki przynajmniej znośne — tego nie wiemy. Nie byłoby to ostatecznie takie trudne. Wystarczyło postawić jeszcze jeden baraczek, a zapobiegło by się ciasnocie. Można by urządzić ezatnie, by robotnicy nie niszczy-

240 tys. robotników warszawskich zwiedzi Wystawę Ziem Odzyskanych

Wczorajsze plenarne posiedzenie Warszawskiej Rady Zw. Zawodowych poświęcone było głównie dwóm sprawom: organizowaniu zbiorowych wycieczek pracowniczych na WZO i udziale świata pracy w Miesiącu Odbudowy Stolicy.

URLOPY, POŻYCZKI I POCIĄGI

Rada Związków Zawodowych wespół z KCZZ zaplanowała urządzenie serii wycieczek do Wrocławia, w których weźmie udział ogółem 240 tys. związkowców warszawskich.

W porozumieniu z odpowiednimi Ministerstwami uzgodniono, że na organizację wycieczek zakłady pracy czerpać mogą pewne sumy z funduszy socjalnych w przedsiębiorstwach z tym jednak, że w zasadzie koszty wycieczki pokrywają jej uczestnicy. Robotnicy, pragnący zwiedzić Wystawę otrzymają jednodniowe płatne urlopy, przy czym przewiduje się zwolnienia z pracy na jeszcze jeden lub dwa dni z tym, że robotnik odpracuje czas po powrocie z wycieczki. Udziałem dłuższych płatnych urlopow naraziłoby skarb państwa na straty sięgające miliardów złotych. Ministerstwo Skarbu udzielić będzie instytucjom urządzającym wycieczki do Wrocławia pożyczek zwrotnych w dziesięciu ratach miesięcznych.

Warszawska Rada Związków Zawodowych zaleciła związkom, którym członkowie pracują w zakładach pod-

Przetargi nieograniczone

Centralny Związek Plantatorów Przetwórczych Roślin Okopowych ogłasza przetargi nieograniczone na wykonanie: 1. Tynków szlachetnych i robót kamieniarskich na elewacji domu przy ul. Kopernickiej 34 w Warszawie. 2. Robót brukarskich i ziemnych, związanych z regulacją placu przed wyżej wymienionym domem.

Podkłady przetargowe można otrzymać za zwrotem kosztów w Biurze Odbudowy domu przy ul. Kopernicka 34, parter. Wadium przetargowe wynosi 2 proc. sumy. Termin składania ofert upływa dnia 10.9.1948 roku o godzinie 12, w którym to terminie odbędzie się publiczne otwarcie ofert. 2756 G

Przetarg nieograniczony

Z. P. T. FABRYKA WZMACNIĄKÓW T-1 Warszawa, ul. Rejtana Nr 16 ogłasza przetarg nieograniczony na roboty zewnętrzne przy budynku fabrycznym przy ul. Stepińskiej Nr 28 w Warszawie obejmujące: 1) zdrenowanie posesji, 2) wykonanie podziemnego składu opatu, uporządkowanie podwórza i pojazdów. Podkłady ofertowe otrzymać można w Biurze budowy — Rejtana 16, 4 p., tel. 4-13-02, gdzie w dniu 10 września o godz. 11 odbędzie się komisyjne otwarcie ofert. 2759 K

TEATRY - KINA - RADIO. Teatr POLSKI (Karasia 5) nieczynny. PLACÓWKA (Królewska 12) nieczynny. NOWY (Puławska 39) „Porwanie Sabinek” godz. 19.00. STUDIO (Karowa 31) nieczynny. KLASYCZNY (Mokotowska 18) godz. 19 „Seans”. LETNI (Polna 26) o godz. 19.15 „Nitouché”. ROZMAITOŚCI (Marszałkowska 8) — nieczynny. MAŁY (Marszałkowska 81) o godz. 19 „szuka de Fleur sa 1 de Croisset „Powrót”. POWSZECHNY (Zamojskiego 20) o godz. 19 „Can dida”. COMEDIA (Szwedzka 2) godz. 19 „Pociąg Widmo”. SCENA MUZYCZNO-OPELOWA (Marszałkowska 8) — nieczynna. MINIJATURY (Marszałkowska 89) — nieczynny. WRÓBLEK WARSZAWSKI (Zygmuntowska 8) o godz. 17.30 i 19.30 rewia „Na trasie W - Z”. TEATR DZIECI WARSZAWY (Karowa 31) nieczynny. GULIWER (Królewska 12) nieczynny.

Czytacie „Trybunę Wolności” i „Chłopską Droge”. OSTRZEGA SIĘ przed kupnem maszyny do liczenia o napędzie elektrycznym MARKI CONTINENTAL Nr 28632, skradzionej z Zarządu Gminnego w KARPACZU w nocy z dnia 25 na dzień 26 sierpnia 1948 r. Zarząd Gminny w Karpaczu. 2745 K. Cement w każdej ilości po 187 zł za worek polecamy z naszych składów: CHMB skład Nr 2 — ul. Prądzińskiego 5-7 „ 4 — „ Polna (Pole Mokotowskie) „ 5 — „ Wolska 103, tel. 8-79-62 „ 6 — „ Targowa 30, tel. 75-53. Centrala Handlowa Materiałów Budowlanych. Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione, Oddział w Warszawie ul. Jasna 10, tel. 8-31-89, 8-52-12, 8-31-88. 2761 K

OGŁOSZENIA DROBNE. HANLOWE. MASZYNY biurowe, kasy rejestracyjne, remoty, Numeratory, Kasy — kasetki, taśmy, filce, pokrowce. Jan Jaworski, Warszawa, Chmielna 28. 691. BRYLANTY — biżuteria, złoto — srebro — zegarki, Kuptno — sprzedaż. Nowy Świat 48. Nowak. 695. KUPIĆ, dobrze zapłacę za maszynę do planis, liczenia arytmometr, S. Cerde, Marszałkowska 59, wejście od Koszykowej. 681. RADIOAPARATY nowej produkcji trójlampowe 12.500. — Gwarancja. Zakład Radiotechniczny, Nowogrodzka 44-4. 620. ZGUBY. ZGUBIONO legitymację P. P. R. Nr 52301 na nazwisko Rożek Waclaw. 693. ZGUBIONO legitymację kołową Związkową, i P. P. R. na nazwisko Wawoski Waclaw. 692.

Odczyt Ilii Erenburga. Zarząd Oddziału Stołecznego T-wa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej urzędująca dnia 4 września br. (sobota) o godz. 17 w sali „Roma” przy ul. Nowogrodzkiej 49, odczyt znakomitego pisarza radzieckiego ILII ERENBURGA pt. „Obowiązek pisarza”. Karty wstępu w Biurze Oddziału Stołecznego T-wa Al. Stalina 12. Z życia org. warszawskiej PPR. UWAGA NAUCZYCIELE PPR. W niedzielę dn. 5 września br. o godz. 10 rano odbędzie się ogólne zebranie nauczycieli członków PPR w sali Konferencyjnej K. W. — Al. Jerozolimskie 23, III piętro. Na porządku dziennym ref. tow. Gliniarza nt. „Plenum Ipcowe K. C.”. Obecność wszystkich towarzyszy obowiązkowa. Prosimy o punktualne przybycie. ZEBRANIE MUZYKÓW. W niedzielę dn. 5 września br. o godz. 9 rano odbędzie się ogólne zebranie muzyków członków PPR w sali Wyższej Szkoły Muzycznej Al. Stalina 3. Na porządku dziennym ref. tow. Z. Dworakowski i tow. F. Kulczycki. Obecność wszystkich towarzyszy obowiązkowa. KOMUNIKAT. Stołeczna Komisja Wspólne Szkołena PPR i PPS zawiadamia, że Sekretariat Komisji czynny jest codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt) od godz. 10 do godz. 13 w lokalu KW PPR (Al. Jerozolimskie 23, II piętro (a od godz. 14 do godz. 16 w lokalu SK PPS (ul. Mokotowska 24 — III piętro). Dnia 2 września 1948 r. zmarł przeżywszy 82 lata Tow. Teofil Bieliński emeryt, b. członek SDKP i L. KPP, b. wiezień polityczny reżimu sanacyjnego, członek PPR. Wyprowadzenie zwłok nastąpi w sobotę, dnia 4.IX.1948 r. o godz. 14 z domu przy ul. Jarciańskiej 31 na cmentarz Brudno (ul. św. Wincentego) O czym zawiadamiają pozostający w żalu ŻONA, SYNOWIE, SYNOWE, WNUCZKI I RODZINA.

Najmłodsza spadochroniarka Polski

BRAWUROWE SKOKI

na lotnisku w Miłosnej

Lotnisko w Miłosnej. Pochmurny dzień. Przy hangarach smukła sylwetka młodej dziewczyny w szarym kombiniezonie. Na rękawach odznaki Ligi Lotniczej.

- Czyba już nie dziesiąt z tego nie będzie. A PIM zapowiadał...
- Co zapowiadał?
- Że będzie pogoda. Wówczas może odbyłyby się skoki. Tak się to odkłada z dnia na dzień...
- Jakie skoki?
- Spadochronowe.
- Pani skacze?
- O, tak. Już od roku.
- To ileż pani miała lat?
- Szesnaście! — Jestem najmłodszą spadochroniarką w Polsce.

Młodszą warszawianką, Wandę Dobraniecką, od lat już interesowało lotnictwo. Po oswobodzeniu Polski zapisuje się, jako jedna z pierwszych, do Ligi Lotniczej i koniecznie chce skakać ze spadochronem.

PIERWSZY SKOK

— Jakież wrażenie daje ten pierwszy skok?
— Bałam się o jedno, że źle skoczę i dostanę punkty karne. Ta obawa przelotnie mi radziła pierwszego skoku. Ale udało się. Nie dostałam punktów.

I tak samo było z następnymi skokami, już z samolotu. Wanda Dobraniecka ma poza sobą 8 skoków. Przepaszam — obecnie już 9! Gdyż ten ostatni skok odbył się w obecności wyściki dziennikarzy na lotnisku w Miłosnej.

CODZIENNY GOŚC

Nareszcie pogodny dzień. Doczekała się tej pogody młodzież spadochroniarki, która, jeśli wierzyc złośliwym docinkom referenta Ligi Lotniczej, por. Kazimierza Goździewskiego — codziennie była gościem na lotnisku.

Tego dnia zebrało się więcej skoczków spadochronowych, którzy rozpoczęli trening do pokazowych skoków w dniu Święta Lotnictwa. Jeszcze dwie kobiety: 19-letnia Alicja Olszewska i 20-letnia Danuta Salyżanka.

PIERWSZY INSTRUKTOR

Skoki ma zapoczątkować 17-letni instruktor Bogusław Płamowski. Z tym instruktorstwem to też cała historia. Młody chłopiec ukończył kurs, lecz nie otrzymał licencji, która czeka na niego... w biurku, aż... "trochę urośnie", a ściślej mówiąc, będzie starszy. Nawiasem zaznaczam, iż Płamowski spiesz się bardzo i rośnie z zadziwiającą szybkością. Już dziś lekko licząc, ma jakieś 1.75 cm. wzrostu.

Za chwilę odbędą się skoki. Wszyscy spadochroniarze są już w kombiniezonach. Bandażowanie nóg i ostatnie instrukcje naczelnika Wydziału Spadochronowego Ligi Lotniczej Adama Iwińskiego, który ma „na sumieniu” aż 120 lotów i... ponad 1.000 wyszkolonych uczniów.

PIĘKNY START

Samolot „PO-2” pilotuje por. Wacław Stański. Jeszcze ostatnie sprawdzenie spadochronu. Lekkarz bada puls i... start. Piękny start — pilot por. Wacław Stański prowadzi maszynę w górę łagodnymi skrętami, windując ją aż na 700 m. Emocjonujący moment. Silnik zamknięty — skoczek wychodzi na skrzydło. A potem głos pilota.

- Gotów?
- Gotów! I skok.

KILKA SEKUND

Czarny punkcik z błyskawiczną szybkością leci w dół. Ale tylko kilka sekund, bo już szarpnięta linka otwiera

Samoloty uciekają przed huraganem

W związku z olbrzymim huraganem o niespotykanym natężeniu, który zbliżał się od południa ku wschodniej części Stanów Zjednoczonych, władze wojskowe zarządziły wyjątkowe środki bezpieczeństwa na lotniskach i w portach wschodniego wybrzeża. Z lotnisk ewakuowano pośpiesznie samoloty, umieszczając je w specjalnych hangarach względnie kierując na inne lotniska, nie zagrożone bezpośrednio huraganem. Ponad 2 tysiące samolotów odleciało z lotnisk w pobliżu wschodniego wybrzeża w kierunku północno-zachodnim.

ra spadochron. Duży, wielki, biały parosol rozwija się w powietrzu. Wolno opada w dół.

Instruktor Płamowski lądaje pokaźowo. A i pilot pokazuje co umie. Samolot siada „konkursowo” i zabiera następnego skoczka. Jest nim Wanda Dobraniecka. I ona skacze, ale... opada w jeziorko. Po przymusowej kąpieli zła, ale radosna gramoli się na brzeg. I tak skaczą jeden za drugim, aż do zmierzchu.

Pokazowe ich skoki zobaczymy w dniu Święta Lotnictwa. S. K.

Pięściarze włoscy we Wrocławiu?

Sekcja sportowa Miejskiego Biura Wystawy Ziemi Odzyskanych ponownie stara się o przyjazd do Wrocławia włoskiej drużyny bokserskiej okręgu Lazio (Rzym i okolice). Mecz odbył się w mieszkaniu wrzesniu, a przeciwnikiem Włochów będzie drużyna wicemistrza Wr. OZB — „Pafawag”, wzmocniona zawodnikami innych klubów.

W myśl zawartej umowy w drużynie Lazio walczyć będzie 3 bokserów

GŁOS SPORTOWY

ŚLĄSK-KRAKÓW 2:1 (0:0)

Rewia reprezentantów rozczarowała widownię

Chorzów, (od specjalnego wysłannika). Mimo powszedniego dnia przeszło 30 tysięcy widzów zebrało się w dziesiąte czwartkowe popołudnie na świeżo odremontowanym i powiększonym stadionie „Ruchu”, by podziwiać grę reprezentacji najsilniejszych w Polsce okręgów piłkarskich — Krakowa i Śląska.

Wszystcy oczekiwali prawdziwej „uczy” piłkarskiej, bo przecież w składach obu zespołów widniały nazwiska naszych obecnych reprezentantów ich niedawnych poprzedników oraz świeżych kandydatów do narodowej jedenastki.

ROZCZAROWANIE WIDOWNI

Niestety, mecz zawiódł oczekiwaniami i stał na bardzo mizernym poziomie. Wprost nie chciało się wierzyć, że na boisku „Ruchu” grają najlepsi piłkarze polscy. Śląsk zwyciężył 2:1 (0:0), ale nie jest to zwycięstwo ani zasłużone, ani też odniesione w pięknym stylu. Kraków w ciągu 90 min. miał znacznie więcej z gry, a akcje jego reprezentantów posiadały pewną myśl przewodnią i ząbowały się, — czego nie można w żaden sposób powiedzieć o chaotycznie grającym Śląsku.

Dla kpt. sportowego PZPN mecz Kraków — Śląsk był bodajże ostatnim sprawdzianem aktualnej formy i możliwości graczy reprezentacyjnych, których oczekuje ciężkie spotkanie 19 bm. z Węgrami. Formą reprezentacyjną w pełnym tego słowa znaczeniu błysnęli tylko obaj nasi łącznicy — Gracz i Cieślak, którzy byli mo torami swych drużyn. Poza nimi, ani Bobula, Przecherka czy też Janduda ani Gajdzik i Janik nie wypadli tak, jak by tego od reprezentantów należało wymagać.

Składy drużyn: Kraków — Jurowicz, Gędek, Barwiński, Jabłoński I, Legutko, Jabłoński II, Cisowski, Gracz, Stadler, Radoń i Bobula.

Śląsk — Janik, Siwy, Janduda, Suszczyk, Bartyla, Gajdzik, Przecherka, Muskała, Kubocz, Cieślak, Kubicki.

Jabłońskiego młodszego zmienił po przerwie Fitek, a miejsce beznadziejnie grającego Cisockiego zajął pod koniec meczu Bobula. Na lewym skrzydle zagrał wówczas Wolfinger. W drużynie Śląska w pierwszych minutach gry Kubocz zmienił Spodziejza.

Z obydwóch bramkarzy lepszym był

Janik, który bronil już znacznie pewniej, niż w pamiętnym meczu z Jugosławią. Jurowicz nie był wystawiony na specjalne niebezpieczeństwo, jednak pierwsza bramka obciąża jego konto.

Z czwórki obrońców na najwyższą notę zasłużył Gędek, grający przez całe 90 min. bardzo uważnie i pewnie. Janduda i Barwiński nie zachycyli. W linii pomocy najlepszymi byli bracia Jabłoński, reszta — słaba. W napadach poza wymienionymi już Cieślikiem i Graczem jeden Muskała zasługuje jeszcze na wyróżnienie. Kubicki nie potwierdził swych aspiracji do teamu narodowego, Bobula zagrał się dopiero po przejściu na prawe skrzydło, gdzie przeprowadził kilka udanych kombinacji z Graczem.

NIECIEKAWY MECZ

Mecz nie był ciekawy i miał bardzo monotony przebieg. Do przerwy Kraków miał lekką przewagę, nęstety, kwintet ofensywny, a raczej wspólny partnerzy Gracza nie potrafili wykorzystać wielu pozycji, wyrobionych im przez wszechubylskiego „murzynka”.

Po zmianie stron gra się nieco cżywiła. W 28 min. Śląsk uzyskuje prowadzenie przez Muskała, który głową przedłużył rzut wolny, bity przez Kubickiego.

W 37 min. Cieślak z wyraźnego spalonego strzela drugą bramkę dla gospodarzy. Kraków nie deprymuje się jednak tym niepowodzeniem, obiega bramkę Janika, by na 2 min. przed końcem gwizdkiem strzelił honorową bramkę przez Wolfingera (głową).

Zawody prowadził sędzia Przybysz. Po meczu kpt. Alfus, zapytany przez nas o skład reprezentacyjnej jedenastki na mecz z Węgrami oświadczył, iż w tej chwili nic konkretnego powę dzieć jeszcze nie może. Grą obydwu zespołów jest rozczarowany.

Z. Dutkowski

Umasowienie sportu pływackiego

W kwietniu br. z inicjatywy specjalnego komitetu, gospodarze gromady Mirosin (pow. Przeworski) przystąpili do budowy wielkiego basenu pływackiego dla młodzieży. Do wybudowania basenu, którego otwarcie nastąpiło w obecności wojewody rzeszowskiego Mirka oraz przedstawicieli władz, partii politycznych i organizacji, przyczyniły się wszystkie miejscowe czyn

nikli polityczne i samorządowe oraz młodzież zorganizowana w SP, która dała 400 pracodniówek.

Basen o powierzchni 25 x 15 m posiada małą trampolinę. W niedługim czasie wybudowana będzie również szatnia. Otwarcie basenu połączone z zawodami pływackimi oraz uroczystością dożynek.

SKOK Z... 700 METRÓW

Skoki ze spadochronem są emocjonującym sportem. Uprawia go z powodzeniem najmłodsza spadochroniarka Polski — uroczą warszawianką Wandę Dobraniecką.

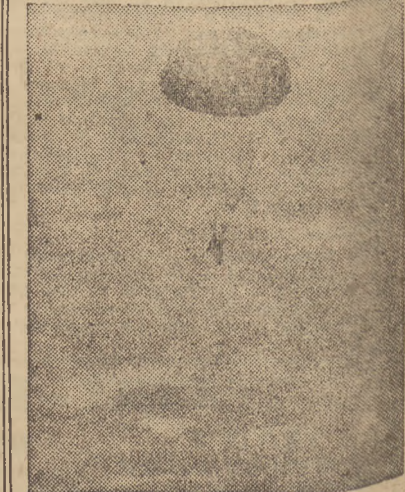
Lotnisko w Miłosnej często gości młodzież sportowców. Często one cierpliwie na pogodę, w czasie której skoki mogą się odbyć. W dniu Święta Lotnictwa Wanda Dobraniecka weszła do samolotu — skoczy przed nią nabyła instruktor (17 lat) Bogusław Płamowski.

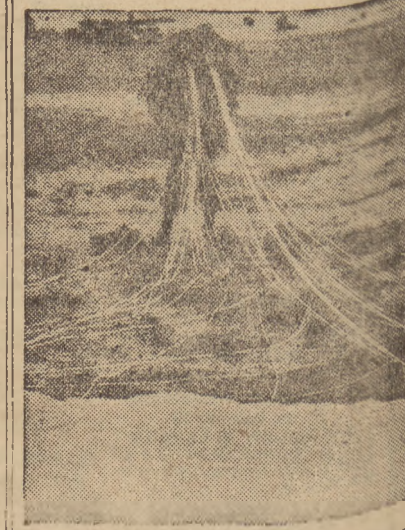
Już wszystko gotowe. Trzeba jeszcze sprawdzić spadochron...

Puls? — Normalny. Można skakać — lekarz pozwala.

Już po strachu. Otwarty spadochron łagodnie opada na dół.

I już po emocjach. Płamowski lądował pokazowo. Na pewno w dniu Święta Lotnictwa — skok młodego instruktora na nagrodzony zostanie odznakami. (S. K.)

UPTON SINCLAIR

tłum. Wandy Melcer

SZEROKIE WROTA

31)

— Może Raul tędy przechodzi. Pobiegł ku ruinie. Dziwna to sprawa spoglądać na jakiś budynek i zobaczyć, że pozabawiony został frontu, a pokoje leżą przed namy obnażone, jakbyśmy je oglądali z widowni teatru. Pokoje te zapełnione były biurowymi meblami a może i ludźmi, ale tego już nie można było dostrzec po przez tumany kurzu i dym. Dziwny też unosił się z nich zapach: jakiegoś ostro woniącej substancje wybuchowe, zmieszane z zapachem gliny i wapna.

I nagle Lanny dostrzegł przyjaciela, który nadbiegał z przeciwnej strony najwidoczniej również w przekonaniu, że przyjacielowi mogło się coś stać. Padli sobie w ramiona.

Lanny rzekł: — Moglibyśmy równie dobrze oddalić się stąd. — Mogli co prawda pozostać, by dopomóc w ratunku, ale nie mieli narzędzi, a czasu też było brak. — Czy mam iść po wóz i wywieźć cię z miasta. — Spytał Lanny.

— Skądże, nie mogę przecież zostawić roboty — oświadczył tamten. — W takim razie chodźmy na wschód — rzekł Lanny, uśmiechając się. Karabiny gadały bez przerwy, a domy wylatywały w powietrze. — Czy nieprzyjaciel wchodzi? — spytał Lanny.

— Nie wiem na pewno, ale coś mi to wygląda na akt rozpaczny, kiedy tak bombardują na los szczęścia. — I ja tak myślę. W takim razie nie rozpaczajmy.

— Możesz być pewien, że robotnicy się nie poddadzą. Przybywa właśnie Międzynarodowa Brygada. Ćwiczyli na Albacete! Raul mówił dalej, przedstawiając przyjacielowi ostatnie nowiny dnia, a nagle spytał: — Ale co tu u diabła Lanny, robisz.

Przyjaciel opowiedział o dwóch lotnikach. Raul znał Ricka, a syna jego spotkał parę razy w Bienvenu. Lanny prosił go, by się trochę młodzikami zajął i dopomógł im w trudnej sytuacji. Może mają kopoty w aeroporcie Barajas, nawet mimo swoich świadectw. — Prawdopodobnie wysła ich do Albacete — w ostatnich dniach przesłano tam większą część naszych sił lotniczych.

Tyle było do omówienia, a tak to było trudne wobec granatów, które rozbiły domy i kruszyły mury. — Tak tu wygląda już od jakich trzech dni — powiedział Raul — bo już od kilku miesięcy bombardowali nas z samolotów. Dziwne, jak to się można do tego przyzwyczaić: robisz swoją robotę i przyjmujesz spokojnie, cokolwiek się stanie.

Lanny odgadywał, że ta poza kosztuje przyjaciela wiele wysiłku, widział bowiem na drodze dziesiątki tysięcy przerażonych ludzi, a w hotelu opowiadano mu, że rząd przenosił się do Walencji. Została jednak garstka korespondentów zagranicznych. Widać więc, że Raul postanowił zostać z nimi i próbować szczęścia wobec Maurów.

Na dobitkę do wystrzałów karabinów, usłyszeli nad głową szum samolotów, a podniosłszy głowy, ujrzeli klucz czarnych bombowców na pół mili w górę. Dziewięć ich było i leciały w szyku bojowym. Towarzyszyło im z pół tuzina pościgowców, które leciały wyżej, dzierżąc straż. Była to prawdziwa próba nerwów, kiedy samoloty zbliżyły się na odpowiednią odległość i każdej chwili mogły się obawiać, że zrzuca swoje śmiercionośne jaja, które spadną ci prosto na głowę. Tym razem jednak zdarzyło się inaczej: eskadron dążył do dalszego celu.

— Te olbrzymy, to Junkersy — zauważył Raul — zdążyliśmy już wszyscy zawrzeć z nimi bliższą znajomość.

— Zadziewia mnie ochrona — pościgowce wyglądają, jak Budd-Eringi, ale niezupełnie. Robbie nigdy nie nadawał ogonom takich kształtów.

— Patrz, patrz — wykrzyknął Hiszpan — walczą.

Istotnie, parę rządowych pościgowców wchwytnęło nagle z chmury i zaczęła się tak zwana „psia walka”: samoloty latały tu i tam, wykonywując zdumiewające ewolucje i starając „siaść sobie na ogon”. Widać było wybuchy białego dymu. Przechodnie stawali na ulicy, by się przyglądać walce, ciekawości większa była niż strach, przechodnie zadzierali głowy i przekrzykiwali się wzajemnie, robiąc

rozmaite uwagi. Rozległ się głośny okrzyk triumfu, kiedy jeden z nazistowskich olbrzymów drgnął, wypadł z linii i runął w dół, wypuszczając strugę czarnego dymu. Nie dotykając ziemi buchnął płomieniem.

Kiedy Lanny podniósł oczy, eskadron poszedł na wschód, ale jeden z wrogich pościgowców unosił się ciągle nad miastem zachowując się w bardzo specjalny sposób i krążąc ociężale w obłokach. — Ten samolot dostał — wyglądał tak, jakby miał uszkodzony drążek sterowy. — Był to właśnie ten, który uderzył go swym podobieństwem do Budd-Erlinga. — Posłuszny nam, byle mu zmienić ogon — dodał. Sledzili za nim. Samolot najwyraźniej tracił wysokość i prawdopodobnie będzie zmuszony do lądowania. — Jest już nad El Retiro — rzekł Raul. Był to piękny park, duma Madrytu. — Czy myślisz, że znajdzie tam lądowisko?

— Nie przypominam sobie, by tam było wiele polanek — odrzekł Lanny. — Za wiele figur, zdrojów i stawów, nie mówiąc już o drzewach — patrzyli dalej w kierunku, gdzie za domami znikł samolot i Lanny wykrzyknął. — Nie wiem, co bym dał za to, żeby go móc dokładnie obejrzeć. Czy myślisz, żeby się nam to udało?

— Czemu nie? — Nie jest to zbyt daleko, a że wiele osób widziało, jak spadał, więc już się tam pewno zgromadziły tłumy.

— Chcę się dowiedzieć czegoś, co będzie bardzo ważne dla ojca — wythumaczył Lanny. — Sprzedaje on samoloty Niemcom. Ostrzegalem go, że mu pokradną patenty. Nie wierzył mi. Będę zadowolony, jeżeli uda mi się dowiedzieć prawdy moich słów. Ale musisz iść ze mną, bo inaczej jako cudzoziemiec wydam się tu podejrzany.

Raul był podniecony widokiem, jaki oglądał i chciwy dalszego rozwoju wypadków. Pobiegł do hotelu i wdrapał się do wozu Lanny'ego. Pojechali na Paseo des Coches, który przecina geometryczny i bardzo przelądowany ozdobami park. Zobaczyli ludzi, biegnących w jedną stronę i dostali się na polankę drzew. (D. c. n.)